

Lehte Hainsalu, ajakirjanik (Eesti Naine)

Järglased loovad oma maailma, kus kehtivad nende põlvkonna seadused ja käibivad muusugused teadmised ja ideaalid.

Irja Lutsar, TÜ mikrobioloogia professor, COVID-19 tõrje teadusnõukoja juht (Riigikogu Toimetised)
Väga varane haigusjuhtude avastamine ja kontaktide kindlakstegemine IT-lahenduste abiga pole edukaks osutunud, aga sellel võiks potentsiaali olla.

Mis kõige veidram: kaks nädalat pärast koolivaheaega hakkas nakatumine vähenema üha kiirenevas tempos, mitte aeglustuvalt, nagu oleks kohane eksponentsiaalse languse loogikale. Ka see ei ole pärinud kriisijuhtide tähelepanu, rääkimata sellest, et keegi juurdleks või selgitaks, kuidas on see võimalik!?

Vaatame olukorda täpsemalt. Meetod on lihtne: võtame nakatumiste kõveralt mõne lokaalse maksimumi (tipu, pärast mida on kõik väärtused sellest väiksemad) ja Excelli abiga teeme lineaarse ennustuse ehk vaatame, mis kuupäevaks jõuame selle trendiga nulli. Kõrval olev näide on viimastest lokaalsetest maksimumist, 31. maist alates tehtud ennustusest. Trendijoon osutab 16. juunile.

Excelli valemite abiga on võimalik nulli jõudmise kuupäevad välja arvutada erinevatest kuupäevadest tõmmatud sirgjoonelistest trendijoonest. Ja nüüd tuleb kõige veidram osa kogu loost. Alates 19. aprillist on langustrend stabiilselt 8 +/-1 nakatumist päevas, kuigi eksponentsiaalse loogika järgi peaks kahenemine pidevalt aeglustuma.

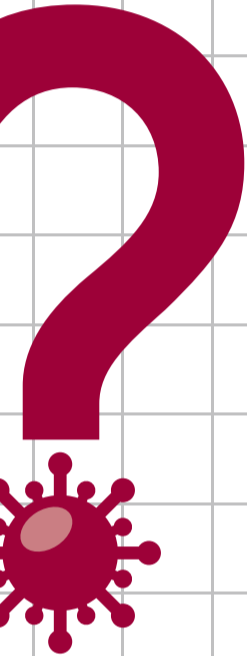
Samade trendipunktide järgi on võimalik välja arvutada, mis kuupäeval jõuab iga trendijoon nullini. Juba poolteist kuud (!) näitab prognoos, et esimene „nullipäev“ on 11. ja 16. juuni vahel. Kordan veel kord, et eksponentsiaalse kahanemise loogika kohaselt peaks

Ollakse veendunud, et nakatumiskõver käitub eksponentsiaalselt, mistõttu vähendatakse piiranguid.

Lõpetuseks kolm küsimust kriisikomisjonile:

1. Millega te seletate nakatumise ebaharilikku kiiret langust?
2. Miks ei tühista te sellisest ebaharilikult kiirest langusest hoolimata sama kiirelt ka piiranguid?
3. Millal saavutatakse Eestis karjaimmuunsus? •

Illustratsioon: Shutterstock/EPL

ARVAMUSVEEB

Tallinna muusikakultuur kannatab topeltvalusalt

Natalie Mets
SDE Tallinna öölinnapea-kandidaat

Tallinna linnavalitsus võttis seisukoha, et linna muusikakultuuri ei ole vaja toetada. Lükati tagasi eelnõu, mille elluviimisel oleks loodud toetusmeede kontserdikohtadele ja elavat muusikat pakkuvatele klubidele. Põhjus on kaks. Esiteks on kultuuri- ja meelelahutusvaldkond koroonatõtu valusalt lüüa saanud. Teiseks hakkavad Tallinnas 1. septembrist kehtima uued alkoholimüügi piirangud. Ka mina arvan, et Eesti inimesed tarvivad liiga palju alkoholi. Ent paraku ei jäta meie kultuuripoliitika kontserdikorraldajale teist valikut.

Kas linnavalitsus tõesti ei mõista, et elavat muusikat toetav meede ei sea ettevõtetele konkurentsieelist, vaid hoiab elusana linna kultuurielu, võimaldades esinema kutsuda ka neid artiste, kes ei meelita rahvahulki, vaid pakuvad kosutavat elamust. •

Kas keelata tanklates alkoholi müük?

Lauri Beekmann, Eesti karskusliidu esimees

JAH Kohtadest, mida seostame autode ja liikumisega, ei peaks nii kergelt alkoholi kätte saama. Leedu keelustas paar aastat tagasi tanklates alkoholimüügi täielikult. Sealsed näitajad on juba positiivsuse poole liikumas. Mingit drastilist muutust see esile ei too, kuid on alkoholiprobleemi lahendamise oluline element.

Triin Kutberg, alkoholitootjate ja maaletöötajate liidu tegevjuht

EI Kui räägime alaealiste alkoholi tarvitamisest, siis kõiki müügikohti tuleb ühtmoodi koolitada, olgu tankla, toidukett või HoReCa. Kindlasti pole tanklad need kohad, kust alaealised alkoholi kergesti kätte saavad. Põhiline allikas, kust noored alkoholi saavad, on kas lapsevanemate või täisealiste tuttavate kaudu.

TOOME Estonia Lasnamäele ehitamisega lasnamäelased iseenda juurde

Tammsaare park on kui neetud. Ehitagem paleesid parem Lasnamäele

Olev Remsu

kolumnist

kka räägitakse kohavaimust ehk *genius loci*'st. Selle all mõeldakse maagilist jõudu, mis olevat mingile paigale eriti iseloomulik. Küllap kuulub kohavaimu hulka kohaneeduski. Tallinnas on üks needusega üle puistatud paik, mida praegu nimetatakse Tammsaare pargiks.

Meil tuleb juttu selle edelanurgast, Estonia-tagusest ruumist. Milliseid lolusi on seal tehtud! Otsekui ilmutaks end 1905. aasta 29. (vana kalendri järgi 16.) oktoobri Uue Turu tragöödia, kui seal tulistas miitingule kogunenud rahvast ligi sajaliikmeline tsaari sõjajüksus, kes tappis 94 ja haavas umbes sadakonda demonstranti.

1931. aastal püstitati selle veretöö ohvritele sinna Johan Raudsepa korralik mälestusmärk, kuid Nõukogude ajal tehti esimene lolus. Raudsepa igati sobiva sõnumiga skulptuur viidi Rahumäe kalmistule ning asendati 1959. aastal Lembit Palutedre ja Mart Pordi ajastupärase valemomendiga.

Ausa kurbuse asemel näeme sovetlikku gigantismi ja võltskangelaskust. Rahvas kutsus memoriaali irooniliselt taksopeatajaks. Selle koht oleks juba ammu Maarjamäel ajaloomuuseumi tagahoovis teiste idee poolest samasuguste hulgas. Ja oma õigele kohale peaks tagasi tooma Raudsepa töö. Miks ei ole seda tehtud?

Nüüd, uuel ajal on sinna lähedale platsile üleöö kerkinud ilmetu paarikorruselise klaaskohvik. Keegi tahab justkui teinida koha nimekuse pealt – selle pealt, mida ta ise pole loonud. Sama teeks välja, kui kasseerida piletiraha mere vaatamise eest.

Päts kiriku ette

Nüüd on Estonia taha määratud president Konstantin Pätsi ausammas. Skulptuuri ideega (ainult suur pea) jään ma rahule, ent asukoht on totaalselt vale. Panna Pätsi monument südalinnatähendab suurendada meie esimese presidendi väljakujunenud imagos autoritaarseid-diktaatorlikke jooni, anda mõista, et me akseptime seda, et ta keelas parteid ja likvideeris vaba ajakirjanduse. Me ei tohi seda teha! Kui teeme, ähvardab meid oht, et demokraatia kaob taas.

Pätsi ausambale oleks leidunud väärrikas koht Lasnamäe Jumalaema Kii-restikuulja Ikooni kiriku ees, oli ju Päts õigeusklik, tema esmahariduski pärines õigeuskoolidest. Lasnamäel elab u 80% venekeelset rahvast ja ka Pätsi ema Olga

Konstantin Pätsi ausamba skulptuurse ideega (ainult suur pea) jään ma rahule, ent asukoht on totaalselt vale.

Taksopeataja koht oleks juba ammu Maarjamäel ajaloomuuseumi tagahoovis.

Tumanova oli verelt mitte-estlane. Nii et kõik klappib.

Ja peamine, oleksime lasnamäelastele näidanud, et peame neist lugu, et me ei chita natslikku riiki ühele rahvusele – ja küllap oleksid nemadki hakanud meist rohkem lugu pidama. Avatud meel avab südamed, ent loosungid ja hammaste kiristamine sünnitavad viha.

Veel ei ole siiski kõik kadunud.

Olgu vahemõtteks öeldud, et soov kõik hea ja tähtis südalinnas mahutada näitab tsentristlikku mõtlemist: see on arusaam, millest kasvab välja ühepartei-süsteem ja üheideoloogianõue. Noh, esialgu siiski *light*-versioonis.

Demokraatlike maade linnaehituses näeme tendentsi, millega püütakse pidurdada getostumist. Rikkurite linnajagudesse rajatakse sotsiaal maju, vaesema rahva ja muulaste asumitesse uhkeid prestiižseid ehitisi. Nõnda külvatakse headust, nõnda integreeritakse ühiskonda. Meil on praegu võimalus valida samasugune eeskujulik tee. Näis, kas oleme selleks küpsed. Praegu propageeritakse rahvusooperi hoone juurde uut lollust. Estonia teatri inimesed ja teisedki tahavad teatrimaja laiendamiseks rajada juurdeehitise praeguse hoone taha. Arhitektuurselt võiks see ju kõne alla tulla, juhul kui juurdeehitis erineks kontrastselt peamajast. Näiteks selline klaaspüramiid, nagu on Louvre'i ees Pariisis. Nõnda ei söö üks teist ära, kummagi mõju ei ulatu teiseni, mõlemad kasvavad iseseisvalt.

Ent linnaehituslikult? Sama tark oleks sinna pilvelõhkuja ehitada. Ja pilvelõhkuja mahtu uus hoone nõuaks, et see saaks funktsioneerida suure ja moodsa muusikateatrina-kontserdisaalina.

Õnneks on muinsuskaitsejõud olnud oma kategoorilise ei. Aga kas neid võetakse kuulda? Meil peavad poliitikud ennast erialainimestest targemaks.

Siinkohal meenuv Betti Alver:

Vaim, kandes kord triumfipärgi ja rikast rüüd, praevardas väntas nuumat härgi – kuid nüüd? kuid nüüd? jõuk püsib nüriduses hardas ja pärg on pärg. Kuid sõber, tea: nüüd vaim on vardas ja väntab härg.

Konstantin Pätsi ausamba asukoht on (vist?) igaveseks kindlaks määratud. Piiratud mõtlemisest vabanemist näeksimis, kui ehitaksime uut Estonia Lasnamäele. Seal oleks suurteatrite ruumi laialt, võiks rajada vabaõhulava ja iluaia-ge. Ja kui kellelgi tekib seda ideed kuuldes automaatselt tõrjuv hoiak, siis temale küll ei ole meie riigi tulevik oluline. Ehki ta võib nii endale kui ka teistele kuulutada, et millestki muust ta ei mõtlegi. Lasnamäe-põlgus on meile hukutav, olgugi et keegi võib sellega koguni uhkustada. Toome Estonia Lasnamäele ehitamisega lasnamäelased iseenda juurde, mingem teatrit külastades lasnamäelaste juurde! See ei ole koht, kus raha kokku hoida. Me võime asja edasi lükata, ent kunagi peame selle ära tegema. •